

Olsztyn, 8 lipca 2025 r.

PS-VI.431.3.2.2025.WS

Szanowna Pani
Agnieszka Paszkiet
Dyrektor
Katolickiego Ośrodka Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży
w Braniewie
ul. Bł. R. Protmann 4/2
14-500 Braniewo

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr WK-I.0030.128.2025 z dnia 14 lutego 2025 r. zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

1. Wioletta Sinkiewicz – główny specjalista, kierująca zespołem,
2. Iwona Gnidzińska – główny specjalista,

przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Katolickim Ośrodku Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży w Braniewie. Czynności kontrolne rozpoczęto w dniu 25 lutego 2025 r. i zakończono w dniu 28 lutego 2025 r. Przedmiotem kontroli objęto planowanie i realizację pracy opiekuńczo-wychowawczej z wychowankiem, w świetle przepisów:

- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. 2025 r., poz. 49) - zwanej dalej ustawą wrispz,
- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz.U. Nr 292 poz. 1720 ze zm.) – zwanego dalej rozporządzeniem,
- ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. 2023 poz. 2809).

W wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

- 1) Placówka/KOW/Jednostka - co oznacza: Katolicki Ośrodek Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży w Braniewie,
- 2) Dyrektor - co oznacza: Dyrektora Katolickiego Ośrodka Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży w Braniewie - panią Agnieszkę Paszkiet,
- 3) Poprzedni Dyrektor - co oznacza osobę sprawującą funkcję Dyrektora Katolickiego Ośrodka Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży w Braniewie do dnia 31 października 2024 r., panią Wiolettę Bieszk,
- 4) Statut – co oznacza: *Statut Niepublicznej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Katolicki Ośrodek Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży w Braniewie,*

- 5) Regulamin/Regulamin Organizacyjny – co oznacza: *Regulamin Organizacyjny Katolickiego Ośrodka Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży w Braniewie*,
- 6) Wykaz kadry - co oznacza: *Wykaz kadry zatrudnionej w Placówce w okresie objętym kontrolą*, sporządzony przez kontrolowaną Jednostkę,
- 7) Wykaz dzieci - co oznacza: *Wykaz dzieci przebywających w Placówce w dacie kontroli*, sporządzony przez kontrolowaną Jednostkę,
- 8) Rejestr - co oznacza: Rejestr Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym,
- 9) diagnoza/diagnoza psychofizyczna - co oznacza: diagnozę psychofizyczną dziecka, o której mowa w § 14 rozporządzenia,
- 10) plan/plan pomocy - co oznacza: plan pomocy dziecku, o którym mowa w art. 100 ust. 1 ustawy wrispz oraz § 15 rozporządzenia,
- 11) karta - co oznacza: kartę pobytu, o której mowa w § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia,
- 12) zespół - co oznacza: zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, o którym mowa w art. 135-137 ustawy wrispz,
- 13) ocena/okresowa ocena - co oznacza: okresową ocenę sytuacji dziecka, o której mowa w art. 138 ustawy wrispz,
- 14) IPU - co oznacza: indywidualny program usamodzielnienia, o którym mowa w art. 145 ustawy wrispz,
- 15) mos – co oznacza: młodzieżowy ośrodek socjoterapeutyczny,
- 16) mow – co oznacza: młodzieżowy ośrodek wychowawczy,
- 17) ustawa o ochronie małoletnich – co oznacza ustawę o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 1802 t.j.).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2024 r. do dnia jej zakończenia, z wykorzystaniem dowodów powstałych wcześniej, a mających wpływ na działalność Placówki w zakresie objętym kontrolą. Przeprowadzono ją w obecności pani Agnieszki Paszkiet – Dyrektora KOW. Ustaleń dokonano w oparciu o analizę prowadzonej w Placówce dokumentacji, informacje i wyjaśnienia przekazane przez Dyrektora, indywidualne rozmowy przeprowadzone z dziećmi oraz spostrzeżenia poczynione w trakcie oględzin Placówki.

Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w rejestrze prowadzonym przez kontrolowaną Jednostkę.

Działalność Placówki w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowością**.

USTALENIA KONTROLI

1. Zasady działania i organizacji Placówki

Kontrolowana Jednostka jest niepubliczną placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego, realizującą zadania własne powiatu, zlecone Zgromadzeniu Sióstr św. Katarzyny w Braniewie. Dysponuje łącznie 12 miejscami dla wychowanków.

Działalność Placówki w okresie objętym kontrolą określał *Regulamin Organizacyjny Katolickiego Ośrodka Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży w Braniewie* z dnia 25 listopada 2022 r. zmieniony *Regulaminem Organizacyjnym Katolickiego Ośrodka Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży w Braniewie* z dnia 6 listopada 2024 roku **/akta kontroli str. 1-16/**.

Ustalono, iż w badanym okresie praca opiekuńczo-wychowawcza w KOW, realizowana była m.in. w oparciu o:

- *Plan Pracy Opiekuńczo-Wychowawczej w roku 2024 – Katolickiego Ośrodka Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży w Braniewie*, opracowany na rok kalendarzowy, stanowiący **akta kontroli str. 17-24**,
- *Plan Pracy Opiekuńczo-Wychowawczej w roku 2025 – Katolickiego Ośrodka Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży w Braniewie*, opracowany na rok kalendarzowy, stanowiący **akta kontroli str. 25-31**,
- *Plan pracy pedagoga na rok 2025 w Katolickim Ośrodku Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży w Braniewie*, opracowywany na rok kalendarzowy, stanowiący **akta kontroli str. 32**,
- *Procedurę postępowania w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności wychowanka /akta kontroli str. 33/*,
- *Regulamin dla pełnoletnich mieszkańców KOW /akta kontroli str. 34/*,
- *Zasady dotyczące odwiedzin wychowanka przez rodzinę i inne osoby znaczące /akta kontroli str. 35/*,
- *Procedurę postępowania wobec wychowanka będącego pod wpływem alkoholu lub środków odurzających, a także wobec podejrzenia zażycia w/w używek /akta kontroli str. 36/*,
- *Regulamin przyznawania kieszonkowego wychowankom Katolickiego Ośrodka Wsparcia dla dzieci i Młodzieży w Braniewie /akta kontroli str. 37-39/*,
- *Regulamin Zespołu do Spraw Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka w Katolickim Ośrodku Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży w Braniewie /akta kontroli str. 40/*.

Kontrolujący nie wnieśli uwag do treści ww. dokumentów organizacyjnych kontrolowanej Jednostki.

2. Zgodność zatrudnienia pracowników pedagogicznych Placówki z wymaganymi kwalifikacjami

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą funkcję dyrektora Placówki pełniły łącznie 2 osoby, jedna w okresie od 10 stycznia 2022 r. do 31 października 2024 r., druga pełni ją od 1 listopada 2024 r., każda z nich zatrudniona w wymiarze 1 etatu / **akta kontroli 41-42/**.

Zgodnie z Wykazem kadry przedłożonym kontrolującym, w badanym okresie na stanowiskach pracowników pedagogicznych, poza Dyrektorem, do realizacji zadań w KOW zatrudniano:

- wychowawcę – koordynatora - 1 osobę w wymiarze 1 etatu,
- wychowawców – 7 osób w wymiarze 7 etatów,
- pedagoga – 1 osobę w wymiarze ½ etatu /**akta kontroli 41-42/**.

W trakcie kontroli sprawdzono spełnianie wymogów kwalifikacyjnych przez Dyrektora Placówki, poprzedniego Dyrektora Placówki oraz pracowników z Wykazu kadry pod pozycjami nr 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10 zatrudnionych po 22 listopada 2019 r., tj. po dacie przeprowadzonej kontroli problemowej Placówki, zakresem obejmującej zgodność zatrudniania pracowników placówki opiekuńczo-wychowawczej z wymaganymi kwalifikacjami (wystąpienie pokontrolne PS-VI.431.1.82.2019.ICH z 3 stycznia 2020 r.).

Ustalono, że zarówno Dyrektor Placówki jak i poprzedni Dyrektor Placówki spełniali wymogi kwalifikacyjne określone w art. 97 ust. 3 pkt 1-5 ustawy wrispz, tj. posiadali odpowiednie wykształcenie, wymagany 3-letni staż pracy w instytucji zajmującej się pracą z dziećmi lub

rodziną, nie są i nie byli pozbawieni władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest im zawieszona ani ograniczona, nie byli zobowiązani do alimentacji na rzecz innych osób, nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Wszyscy pozostali pracownicy pedagogiczni spełniali wymogi określone w art. 98 ust. 1 pkt 1-2 dotyczące kwalifikacji oraz w art. 98 ust. 3 pkt 1-3 ustawy wrispz. W ich aktach znajdowały się oświadczenia potwierdzające, że nie są i nie byli pozbawieni władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest im zawieszona ani ograniczona, nie byli zobowiązani do alimentacji na rzecz innych osób, nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Ustalono ponadto, że zgodnie z art. 97 ust. 3 pkt 6 ustawy wrispz (w przypadku obu Dyrektorów) oraz art. 98 ust. 3 pkt 4 ustawy wrispz (w przypadku wychowawców i pedagoga), osoby te posiadały także aktualne zaświadczenia lekarskie potwierdzające, iż są zdolne do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Zgodnie z art. 97 ust. 3 pkt 5a ustawy wrispz (w przypadku dyrektora) oraz art. 98 ust. 3 pkt 3a ustawy wrispz (w przypadku pozostałych pracowników pedagogicznych) osoby zatrudnione w placówce opiekuńczo-wychowawczej mogą pełnić swe funkcje pod warunkiem, iż nie figurują w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym. W myśl art. 7b ust. 2 ustawy wrispz, informacje o figurowaniu albo niefigurowaniu w bazie danych Rejestru, w odniesieniu do Dyrektora oraz pracowników Placówki sprawdza i potwierdza pracodawca. Ponadto, stosownie do przepisów art. 12 pkt 6 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. ustawy o ochronie małoletnich pracodawca winien zweryfikować daną osobę w Rejestrze jeszcze przed nawiązaniem z nią stosunku pracy. Natomiast, w odniesieniu do osób zatrudnionych przed dniem wejścia w życie zmian do ustawy wrispz, pracodawca obowiązek ten winien wypełnić w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie tychże zmian, tj. od 1 lutego 2023r. do 31 lipca 2023 r., o czym stanowi art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2022, poz. 2140).

Na podstawie przedłożonej dokumentacji osobowej Dyrektora, poprzedniego Dyrektora, wychowawców i pedagoga stwierdzono, że wszyscy ww. pracownicy zostali sprawdzeni w Rejestrze w ustawowo określonych terminach i w nim nie figurują.

3. Dane dotyczące wychowanków

Zgodnie z § 17 ust. 5 rozporządzenia, Placówka prowadziła ewidencję dzieci zawierającą wymagane przepisami prawa informacje **/akta kontroli str. 43/**. Z jej analizy, a także z Wykazu dzieci (stanowiącego wyciąg z ww. ewidencji) wynika, iż na dzień kontroli w KOW na mocy orzeczenia sądu, umieszczonych było 12 wychowanków **/akta kontroli str. 44-48/**. W Jednostce nie umieszczono dzieci na podstawie zezwolenia wojewody, o którym mowa w art. 95 ust 3a ustawy wrispz. Stwierdzono, iż na dzień kontroli 5 wychowanków przebywało poza Placówką (4 w mos i 1 w mow), w dacie kontroli w kontrolowanej Jednostce przebywało zatem 7 wychowanków.

Jak wynika z Wykazu dzieci oraz przedłożonych informacji:

- 8 wychowanków posiadało orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego,

- 6 posiadało opinię o potrzebie dostosowania wymagań edukacyjnych do ich indywidualnych potrzeb,
- 6 wychowanków uczęszczało na zajęcia z pedagogiem w Placówce, a 4 korzystało ze wsparcia pedagoga z zewnątrz,
- 9 wychowanków uczęszczało na zajęcia z psychologiem poza Placówką,
- 3 dzieci uczęszczało na terapię poza Placówką.

Ustalono, że 3 rodziny biologiczne dzieci, które były umieszczone w Placówce, objęte były w badanym okresie wsparciem asystenta rodziny.

Zgodnie z zapisami art. 95 ust. 1 ustawy wrispsz, w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistycznego są umieszczane dzieci powyżej 10. roku życia, wymagające szczególnej opieki lub mające trudności w przystosowaniu się do życia w rodzinie. Ponadto, zgodnie z art. 95 ust. 2 powyższej ustawy, umieszczenie dziecka poniżej 10. roku życia jest możliwe także w przypadku, kiedy w danej placówce opiekuńczo-wychowawczej umieszczona jest matka lub ojciec tego dziecka oraz w innych wyjątkowych przypadkach, szczególnie, gdy przemawia za tym stan zdrowia dziecka lub dotyczy to rodzeństwa. Ustalono, że w dacie kontroli, w Placówce nie przebywały dzieci poniżej 10. roku życia.

Z informacji przekazanej przez Dyrektora, stanowiącej **akta kontroli str. 49-50** wynika, iż w badanym okresie Placówkę opuścił 1 wychowanek, który się usamodzielniał a jedno dziecko zostało przeniesione z Katolickiego Ośrodka Wsparcia „Baszta”. Ponadto żadne dziecko nie zostało przysposobione. W Placówce nie ma rozdzielonych rodzeństw. Wszyscy wychowankowie przebywający w KOW są w nim umieszczeni wspólnie z rodzeństwem **/akta kontroli str. 51/**.

4. Planowanie działań opiekuńczo-wychowawczych i sposób ich realizacji

a) planowanie pracy opiekuńczo-wychowawczej w Placówce

Praca w Jednostce prowadzona jest m.in. w oparciu o *Plan pracy opiekuńczo-wychowawczej Katolickiego Ośrodka Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży*, opracowywany na dany rok kalendarzowy przez Dyrektora Placówki. W Planie tym zostały wyszczególnione zadania/zakres działania, forma realizacji zadań oraz terminy ich realizacji.

Dyrektor kontrolowanej Jednostki poinformował, że w Jednostce prowadzi się następującą dokumentację **/akta kontroli str. 52/**:

- Księgę ewidencji wychowanków,
- roczny plan pracy Placówki,
- roczny plan pracy pedagoga,
- dziennik pracy wychowawczej,
- zeszyt kar i nagród,
- oświadczenia osób urlopujących dziecko,
- karty wydawanych artykułów i odzieży,
- zeszyt zebrań z dziećmi,
- karty udziału w zajęciach socjoterapeutycznych,
- Standardy Ochrony Małoletnich.

Dla każdego dziecka prowadzono dokumentację indywidualną taką jak:

- metryczka zawierająca dane dziecka – imię i nazwisko, datę przyjęcia do Placówki, datę i miejsce urodzenia dziecka, pesel dziecka, imiona i nazwiska rodziców, imię i nazwisko wychowawcy głównego,
- diagnoza psychofizyczna dziecka,
- plan pomocy dziecku oraz jego modyfikacje,
- karta pobytu dziecka,
- genogram,
- arkusze badań i obserwacji pedagogicznych,
- kartę udziału w zajęciach pedagogicznych, wraz z opisem ich przebiegu,
- ocena okresowa dziecka.

Analiza dokumentacji, o której mowa powyżej wykazała, iż odzwierciedla ona realizację zadań opiekuńczo-wychowawczych w Katolickim Ośrodku Wychowawczym dla Dzieci i Młodzieży w Braniewie.

b) planowanie i realizacja indywidualnej pracy z wychowankiem

Podczas przeprowadzania czynności kontrolnych analizie poddano dokumentację 4 wychowanków, przebywających w Placówce w dacie kontroli (poz. 1, 5, 9 i 12 z Wykazu dzieci).

▪ sporządzanie diagnozy psychofizycznej

Zgodnie z § 14 ust. 1 i 2 rozporządzenia psycholog lub pedagog sporządza diagnozę psychofizyczną dziecka, niezwłocznie po jego przyjęciu do placówki opiekuńczo-wychowawczej. Z dokumentacji przedłożonej kontrolującym wynika, że pedagog lub psycholog sporządzali diagnozę psychofizyczną każdemu dziecku, niezwłocznie po jego przyjęciu do Placówki. Poddane analizie diagnozy, zawierały wszystkie elementy, o których mowa w § 14 ust. 3 i 4 rozporządzenia **/akta kontroli str. 53-69/**. Z przedłożonych kontrolującym diagnoz wychowanków wynika, że nie były one aktualizowane, pomimo że od sporządzenia dwóch z nich (2019 rok) upłynął znaczny okres czasu. W ramach bieżącego instruktażu, a także w ramach dobrych praktyk, organ kontroli wskazuje na potrzebę dokonywania aktualizacji diagnoz, gdy w sposób znaczący zmienia ulegnie sytuacja dziecka w obszarach wskazanych w § 14 rozporządzenia, lub zmieniają się potrzeby dziecka wynikające z wkraczania w okres dorostania, co po upływie tylu lat bez wątpienia nastąpiło.

▪ opracowanie planu pomocy dziecku i jego realizacja

Art. 100 ustawy wripsz stanowi, że praca z dzieckiem w placówce opiekuńczo-wychowawczej prowadzona jest zgodnie z planem pomocy dziecku. Pracę z dzieckiem organizuje wychowawca oraz realizuje zadania wynikające z planu pomocy dziecku, pozostając w stałym kontakcie z rodziną dziecka. Stosownie do zapisów § 15 ust. 1 i 4 rozporządzenia plan powinien być opracowany na podstawie diagnozy psychofizycznej, niezwłocznie po jej sporządzeniu oraz w oparciu o dokumentację dotyczącą dziecka, o której mowa w § 8 rozporządzenia.

Ustalono, że każdemu wychowankowi opracowano plan pomocy, niezwłocznie po sporządzeniu diagnozy, na podstawie dostępnej dokumentacji jego dotyczącej. Co do zasady plany pomocy były spójne z diagnozami psychofizycznymi oraz opiniami/orzeczeniami poradni psychologiczno-

pedagogicznych, gdyż uwzględniały ujęte w nich wskazania. Wszystkie plany zawierały datę sporządzenia oraz były podpisane przez sporządzającego je wychowawcę.

Zgodnie z § 15 ust. 4 rozporządzenia plan pomocy opracowywany jest m.in. na podstawie analizy potrzeb dziecka w sferze opiekuńczej, rozwojowej, emocjonalnej, więzi z rodziną, relacji społecznych i funkcjonowania w grupie i środowisku rówieśniczym i szkolnym oraz rozwoju edukacyjnego dziecka. Stwierdzono, że w planach uwzględniano wszystkie ww. sfery funkcjonowania dziecka.

Zgodnie z § 15 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia w planie pomocy określa się cele i działania krótkoterminowe i długoterminowe, uwzględniając w szczególności wiek dziecka, jego możliwości psychofizyczne, sytuację rodzinną i przebieg procesu przygotowania dziecka do usamodzielnienia. Z kolei § 15 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia stanowi, że w planie pomocy dziecku wyznacza się cel pracy z dzieckiem, uwzględniający powrót dziecka do rodziny, umieszczenie dziecka w rodzinie przysposabiającej, umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej lub przygotowanie do usamodzielnienia. Stwierdzono, że w planach wskazywano jaki jest cel pracy z dzieckiem, określano też cele i działania długoterminowe i krótkoterminowe, osoby realizujące zadanie, termin realizacji, uwagi/efekty realizacji zadania **/akta kontroli str. 70-96/**.

Poddana analizie dokumentacja wychowanków ujętych w Wykazie dzieci pod poz. nr 1, 5, 9, 12 wskazuje, że modyfikacje ich planów pomocy zostały opracowane pomiędzy kolejnymi posiedzeniami zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji wychowanków, na co wskazują daty ich sporządzenia. Wszystkie modyfikacje zostały wpisane do arkusza okresowej oceny sytuacji dziecka, a zespół podczas posiedzenia jedynie „akceptował” te modyfikacje **/akta kontroli str. 97-117/**. Z pisemnych wyjaśnień uzyskanych od Dyrektora Placówki wynika, że: „...*na planach pomocy dziecku [tu wskazano imiona i nazwiska dzieci] wyjaśniam, że wychowawcy dokonywali modyfikacji pomiędzy posiedzeniami zespołu, ze względu na istotne z punktu widzenia wychowawcy indywidualnego zmiany w sytuacji dziecka. Modyfikacje te były następnie szczegółowo omawiane na posiedzeniach zespołu i zaakceptowane przez członków zespołu*” **/akta kontroli str. 118-119/**. W myśl zapisu § 15 ust. 5 pkt 1 rozporządzenia plan pomocy dziecku modyfikowany jest w zależności od zmieniającej się sytuacji dziecka lub jego rodziny, nie rzadziej niż co pół roku – w przypadku dziecka przebywającego w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego. Zgodnie natomiast z zapisem art. 136 pkt 3 ustawy wrispsz to zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka dokonuje m.in. oceny w zakresie potrzeby modyfikacji planu pomocy dziecku przebywającemu w pieczy zastępczej. Kontrolujący przyjęli wyjaśnienia Dyrektora i w bieżącym instruktażu wskazali na konieczność zachowania kolejności sporządzania dokumentów, wynikającą z zapisów rozporządzenia.

Zgodnie z § 15 ust. 2 rozporządzenia opracowując plan pomocy, stosownie do okoliczności, rozwoju psychicznego i fizycznego, stanu zdrowia i stopnia dojrzałości dziecka, uwzględnia się jego zdanie. Stwierdzono, że co do zasady poddane analizie plany podpisane były przez wychowanków, jednakże w przypadku dziecka z Wykazu pod poz. 9 brak było na planie pomocy podpisu potwierdzającego, że przy jego opracowaniu uwzględniono zdanie dziecka **/akta kontroli str. 76-83/**. Dyrektor Placówki wyjaśniając przyczynę powstania tej nieprawidłowości poinformował, iż: „...*brak potwierdzenia uwzględnienia zdania dziecka na planie pomocy [tu wskazano imię i nazwisko dziecka] wyjaśniam, że wynika ono z przeoczenia*” **/akta kontroli str. 120-121/**. Prawo dziecka do wypowiedzenia się w sprawie planowanych wobec niego działań, związane jest ściśle z jego prawem do wyrażania opinii, rozumianym jako prawo do poszanowania jego podmiotowości poprzez branie pod uwagę jego zdania w sprawach, które go

dotyczą. Ze względu na incydentalność sytuacji oraz na fakt, iż plan pomocy dziecku został sporządzony w 2019 r. kontrolujący odstąpili od wydania zalecenia w tym zakresie, jednocześnie pouczając Dyrektora o konieczności uwzględnienia zdania dziecka przy tworzeniu planu pomocy, co powinno być udokumentowane jego podpisem. Ponadto organ kontroli w ramach bieżącego instruktażu wskazuje na potrzebę sporządzenia nowego planu pomocy dziecku, gdyż obecny został utworzony 6 lat temu i był wielokrotnie modyfikowany. Stworzenie nowego planu pozwoliłoby na jego uporządkowanie oraz dopasowanie działań do aktualnych potrzeb dziecka stosownie do okoliczności, rozwoju psychicznego i fizycznego, stanu zdrowia i stopnia jego dojrzałości.

Zgodnie z art. 100 ust. 1 ustawy w sprawie planu pomocy dziecku winien być sporządzany i realizowany przez wychowawcę we współpracy z asystentem rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny – we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną. Ustalono, że w przypadku wychowanków w Wykazie dzieci pod poz. 9 i 12 nie było zasadności realizacji tego obowiązku, gdyż rodzice tych wychowanków byli pozbawieni władzy rodzicielskiej i nie prowadzono w tym wypadku pracy w kierunku powrotu dziecka do rodziny. W planie pomocy tych dzieci jako cel główny obrano pozostawienie w placówce do usamodzielnienia, natomiast w przypadku planów pomocy dzieciom z Wykazu pod poz. 1 i 5 brak było podpisu asystenta rodziny bądź pracownika socjalnego co potwierdzałoby współpracę wychowawcy z właściwym miejscowo ośrodkiem pomocy, iż cel główny zakładał powrót dzieci do rodziny biologicznej. Dyrektor Placówki wyjaśniając przyczynę powstania tej nieprawidłowości poinformował, iż: *„(...) brak potwierdzenia udziału asystenta rodziny lub przedstawiciela podmiotu organizującego pracę z rodziną w tworzeniu planu pomocy dziecku podaje, iż przyczyną tego jest przekonanie, że jeśli rodzina nie posiada asystenta to plan sporządza wychowawca samodzielnie. W latach, w których zatrudniony był w placówce pracownik socjalny, brał on udział w opracowywaniu planu pomocy dziecku jako osoba odpowiedzialna za pracę z rodziną wychowanka”* /akta kontroli str. 122-123/. Sporządzanie i realizowanie planów we współpracy z asystentem rodziny bądź właściwym ośrodkiem pomocy społecznej jest kluczowym działaniem, gdyż ma na celu podejmowanie spójnych i skoordynowanych działań przez instytucje działające na rzecz dziecka. W przypadku braku możliwości podjęcia współpracy z asystentem czy ośrodkiem, w planie powinna się znaleźć adnotacja z jakiego powodu tej współpracy nie podjęto, co omówiono w ramach bieżącego instruktażu. Skutkiem tej nieprawidłowości było podjęcie niewystarczająco skoordynowanych działań mających na celu powrót dziecka do rodziny – zgodnie z celem głównym planu pomocy dziecku. W ocenie kontrolujących plany były co do zasady zindywidualizowane. Zaplanowane działania formułowano w sposób konkretny, dostosowując je do potrzeb i sytuacji każdego dziecka. Analiza planów wykazała, iż uwzględniano w nich również kwestię rozwoju pasji i zainteresowań dziecka. Dla jednej z wychowanek zaplanowano udział w zajęciach śpiewu oraz rozwijanie zainteresowań wokalnych, dla innej wychowanki treningi piłki siatkowej, a dla dwojga dzieci treningi piłki nożnej. Ustalono iż cele oraz działania, ujmowane w planach pomocy były zindywidualizowane, dostosowane do konkretnej sytuacji wychowanka oraz do jego potrzeb. Analiza planów wykazała, iż uwzględniono w nich również kwestię podtrzymywania kontaktów z rodziną oraz osobami bliskimi.

- **prorowadzenie kart udziału w zajęciach specjalistycznych oraz sporządzanie arkuszy badań i obserwacji**

Zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 3 i 4 rozporządzenia w Placówce dla każdego dziecka winno się prowadzić arkusze badań i obserwacji psychologicznych oraz pedagogicznych, natomiast dla dziecka, które wymaga uczestnictwa w zajęciach prowadzonych przez pedagoga lub psychologa – kartę udziału w tych zajęciach wraz z opisem ich przebiegu.

Ustalono, iż w okresie objętym kontrolą w Placówce pedagog zatrudniony był przez okres około 3 miesięcy tj. od 14 listopada 2024 r. Z informacji uzyskanych od Dyrektora Placówki wynika, że: „w 2024 r. w Katolickim Ośrodku Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży w Braniewie pedagog zatrudniony był od dnia 14 listopada. Pomoc pedagogiczna realizowana była w szkołach, do których uczęszczają dzieci i udzielana zgodnie z zaleceniami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej” /akta kontroli str. 124/. Ustalono, iż arkusze badań i obserwacji pedagogicznych oraz karty udziału w zajęciach z pedagogiem, prowadzono od momentu zatrudnienia pedagoga w Placówce tj. od listopada 2024 r. Dokumenty sporządzane przez specjalistę zawierały informacje dotyczące rodzaju i przebiegu zajęć, jakie miały miejsce danego dnia, datę oraz imię i nazwisko osoby prowadzącej zajęcia wraz z jej podpisem /akta kontroli str. 125-130/.

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą, w Placówce nie zatrudniano psychologa. Z informacji uzyskanej od Dyrektora Jednostki wynika, że „(...) wychowankowie Katolickiego Ośrodka Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży w Braniewie objęci są pomocą psychologiczną zgodnie z ich potrzebami. Opieką tą są objęci w Poradni Puls w Braniewie oraz w MOS i w MOW, na podstawie założeń Indywidualnych Planów Edukacyjno-Terapeutycznych” /akta kontroli str. 131/. Udzielanie wsparcia psychologicznego znalazło potwierdzenia w prowadzonych kartach pobytu w przypadku analizowanych przez zespół inspektorów dokumentów czworga wychowanków. Ustalono ponadto, że w Placówce podejmowane były próby zatrudnienia psychologa, jednakże napotkano trudności w tym względzie. Dyrektor poinformował, że: „od poprzedniego Dyrektora uzyskałam informację, że planowane było zatrudnienie psychologa w osobie pani [tu wskazano imię i nazwisko], która rozpoczęła w placówce pracę jako wychowawca i w tym czasie kończyła studia drugiego stopnia z psychologii. Jednak, z uwagi na długotrwałe zwolnienie lekarskie i ustanie umowy o pracę, nie doszło do zatrudnienia jej jako psychologa. Dyrektor podejmował próby zatrudnienia specjalisty, jednak było to trudne, wiele osób odmawiało z uwagi na brak dyspozycyjności. Udało się zatrudnić psychologa [tu wskazano imię i nazwisko] jedynie do drugiej placówki z uwagi na ograniczone możliwości czasowe pani [tu wskazano imię] i większe potrzeby placówki, w której przebywa więcej młodszych dzieci. Ze swojej strony aktualnie podejmuję rozmowy z psychologiem i mam wstępne zapewnienie na realizację umowy” /akta kontroli str. 132/.

W dniu 3 kwietnia 2025 r. do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie wpłynęło pismo z Katolickiego Ośrodka Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży w Braniewie z informacją, iż od dnia 7 kwietnia 2025 r. w ramach umowy zlecenia w KOW zostanie zatrudniony psycholog /akta kontroli str. 133/.

▪ prowadzenie kart pobytu

Zgodnie z § 17 ust. 1 rozporządzenia, każdemu dziecku w Placówce, winno się prowadzić kartę pobytu, która w myśl § 17 ust. 4 rozporządzenia, powinna być uzupełniana nie rzadziej niż co 2 tygodnie (w przypadku dziecka umieszczonego interwencyjnie) bądź co miesiąc (w przypadku umieszczenia w trybie zwykłym). Stwierdzono, iż w Placówce karty pobytu sporządzano każdemu z dzieci. Zawierały one elementy, określone w § 17 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia /akta kontroli str. 134-163/. Ponadto wpisów w nich dokonywano terminowo, zgodnie

z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. Analiza kart pobytu wykazała, że zawarte w nich informacje są obszerne i potwierdzają realizację działań ujętych w planach pomocy i są z nimi spójne.

Zgodnie z art. 93 ust. 4 ustawy wrispsz, jednym z głównych zadań placówki opiekuńczo-wychowawczej jest umożliwianie dziecku kontaktu z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba, że sąd postanowi inaczej. Dyrektor Placówki poinformował, że Katolicki Ośrodek Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży w Braniewie podejmuje szereg działań w zakresie utrzymywania kontaktów dziecka z rodziną jak np.: motywowanie rodziny do odwiedzania dzieci poprzez rozmowy osobiste i telefoniczne, zachęcanie do spędzania czasu z dziećmi na terenie placówki w sali spotkań, na placu rekreacyjnym za domem, zapraszanie rodzin na uroczystości organizowane w Placówce, angażowanie rodziców do udziału w zebraniach szkolnych, spotkaniach zespołów terapeutycznych w szkole, angażowanie rodziców do wspólnego odrabiania lekcji z dzieckiem, wspólnej zabawy, zachęcanie rodziców aby starali się o zgodę sądu w zakresie możliwości urlopowania dziecka na dni wolne od nauki, angażowanie rodziców w sprawy związane ze zdrowiem dziecka itp. **/akta kontroli str. 164/**. Dzieci podczas rozmów z zespołem inspektorów potwierdziły, że Placówka umożliwia im kontaktów z bliskimi osobami.

▪ dokonywanie okresowej oceny sytuacji dziecka

W Placówce, zgodnie z zapisami art. 135 ustawy wrispsz, działa zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka. Przepisy art. 138 ust. 1 powyższej ustawy wskazują, iż zespół dokonuje okresowej oceny sytuacji dziecka w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż co pół roku, a w przypadku dziecka w wieku poniżej 3 roku życia, nie rzadziej niż co 3 miesiące.

Ustalono, iż w badanym okresie posiedzenia zespołu odbywały się nie rzadziej niż co pół roku, tj.: 7 czerwca 2024 r. i 4 grudnia 2024 r.

Przebieg posiedzeń dokumentowano w arkuszach pn. *Okresowa ocena sytuacji dziecka*, w którym uwzględniano wszystkie elementy wskazane w art. 136 pkt 5 ustawy wrispsz **/akta kontroli str. 165-187/**. Stwierdzono jednocześnie, że w arkuszach *Okresowej oceny sytuacji dziecka* wychowanków ujętych w Wykazie dzieci pod poz. nr 1, 5, 9, 12 sporządzonych dnia 4 grudnia 2024 r. zawarto informacje o modyfikacjach planu pomocy dziecku dokonanych przez wychowawcę pomiędzy posiedzeniami zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji wychowanków na co wskazują daty ich sporządzenia, natomiast Zespół podczas posiedzenia jedynie „akceptował” te modyfikacje **/akta kontroli str. 174-187/**, co zostało szczegółowo opisane na str. 8 niniejszego wystąpienia.

Po posiedzeniu zespołu niezwłocznie przekazywano do właściwego sądu rejonowego opinię dotyczącą zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej, której wzór stanowią **akta kontroli str. 189-191/**.

Przepisy art. 4a ustawy wrispsz nakładają obowiązek wysłuchania dziecka, jeżeli jego wiek i stopień dojrzałości na to pozwalają, w szczególności przy dokonywaniu oceny jego sytuacji. Z informacji uzyskanej od Dyrektora wynika, że „Wychowankowie są informowani ustnie przez wychowawców o terminie posiedzenia zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji wychowanka oraz o wnioskach zespołu. Fakt poinformowania dziecka o wnioskach zespołu jest odnotowywany w kartach pobytu dziecka” **/akta kontroli str. 192/**. Ustalono, iż w kartach pobytu dzieci wychowawca zamieszczał informację o treści: „W dniu 07.06.2024 r. rozmawiałam z [tu imię dziecka] na temat dalszego jego pobytu w placówce. Zapoznałam jego z okresową

oceną sytuacji dziecka. [tu padło imię dziecka] nie wnosił uwag do planu pomocy dziecku, nie wyraził chęci przysposobienia lub pobytu w rodzinie zastępczej” /akta kontroli str. 193-205/. W rozmowach z kontrolującymi większość wychowanków wskazała, iż byli zapoznawani z ustaleniami zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka w formie rozmów prowadzonych z wychowawcami.

c) planowanie pracy z wychowankiem usamodzielnianym

Zapisy art. 145 ust. 2 ustawy wrispz regulują, że osoba usamodzielniana co najmniej rok przed osiągnięciem przez nią pełnoletności wskazuje osobę, która podejmuje się pełnienia funkcji opiekuna usamodzielnienia oraz przedstawia pisemną zgodę tej osoby.

Ustalono, że wyznaczenie opiekuna procesu usamodzielnienia wychowanka (pod poz. nr 12 w Wykazie dzieci) nastąpiło w dniu 20 stycznia 2023 r., a nie co najmniej na rok przed osiągnięciem pełnoletności, jak stanowi art. 145 ust. 2 ustawy wrispz tj. do dnia 19 sierpnia 2022 r. Również pisemna zgoda opiekuna procesu usamodzielnienia wyrażona została przez niego w dacie wyboru opiekuna /akta kontroli str. 206-217/. Opóźnienie jakie nastąpiło w tym przypadku spowodowane było tym, iż wychowanka została umieszczona w Placówce w dniu 1 stycznia 2023 r. tj. w wieku 17 lat i 4 miesięcy, w związku z powyższym odstąpiono od wydania zalecenia pokontrolnego w tym zakresie.

Ustalono, że poddane analizie dokumenty usamodzielnianego wychowanka zawierały informacje dotyczące sposobu uzyskania przez osobę usamodzielnianą wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych, pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz w podjęciu przez osobę usamodzielnianą zatrudnienia. W IPU nie uwzględniono natomiast zakresu współdziałania osoby usamodzielnianej z opiekunem usamodzielnienia, co było niezgodne z art. 145 ust. 1 ustawy wrispz. Ze względu na fakt, iż Indywidualny Program Usamodzielnienia sporządzany jest według druku przekazanego i opracowanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Braniewie kontrolujący w ramach bieżącym instruktażu wskazali Dyrektorowi Placówki na zasadność omówienia modyfikacji formularza Indywidualnego Planu Pomocy Dziecku z właściwym Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, aby zawierało wszystkie niezbędne elementy wynikające z ustawy wrispz.

5. Jakość opieki zapewnianej przez Placówkę w ocenie dzieci

W celu ustalenia opinii wychowanków odnośnie jakości opieki zapewnianej im przez Placówkę, w ramach czynności kontrolnych przeprowadzono w dniu 26.02.2025 r. i 28.02.2025 r. rozmowy z 7 wychowankami. Zespół inspektorów nie przeprowadził rozmowy z 5 wychowankami, z uwagi na ich nieobecność w Placówce. Wyniki przeprowadzonych rozmów stanowią **akta kontroli str. 218-224**.

Wszyscy wychowankowie wskazali, iż umożliwia im się kontakt z rodziną lub osobami bliskimi. Zapytani na czyją pomoc mogą liczyć wskazywali, iż w rozwiązywaniu ich problemów i podejmowaniu działań, mogą liczyć na pomoc wszystkich wychowawców, pedagoga oraz Dyrektora. Wszyscy stwierdzili też, że ich potrzeby są zaspokajane, mają wszystko czego potrzebują tj. odpowiednie ubranie, które sami wybierają, obuwie, kosmetyki, środki higieny osobistej, artykuły potrzebne do szkoły, odpowiednią ilość jedzenia, mają też zaspokojone potrzeby emocjonalne, pracownicy rozmawiają z nimi, interesują się ich sytuacją. Podczas rozmowy 6 wychowanków potwierdziło, że w Placówce czują się bezpiecznie, -----

----- /akta kontroli str. 225/.

Z uwagi na powyższe, zespół inspektorów, w ramach bieżącego instruktażu, wskazał Dyrektorowi, aby podczas rozmów z dziećmi omawiać i przypominać im kwestie ujęte w planach pomocy, wyjaśniać wszelkie kwestie związane z postanowieniami zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka.

W dniu 25 lutego 2025 r. zespół kontrolny przeprowadził oględziny pomieszczeń Placówki, a z dokonanych ustaleń sporządził protokoły, stanowiący **akta kontroli str. 226-227**.

- 1 pokoju trzyosobowego – zamieszkałego przez 3 dzieci,
- 2 pokoi dwuosobowych - zamieszkałych przez 4 dzieci,
- 1 pokoju czteroosobowego – zamieszkałego przez 4 dzieci,
- 1 pokoju jednoosobowego – zamieszkałego przez 1 dziecko,
- kuchni odpowiednio wyposażonej, w sposób umożliwiający przygotowanie posiłków i wspólne ich spożywanie oraz zapewniającej odpowiednie warunki do przechowywania i obróbki żywności (meble kuchenne, podstawowy sprzęt AGD, stół z krzesłami),
- łazienki męskiej z toaletą, prysznicem, umywalką (umożliwiającymi korzystanie z nich w sposób zapewniający intymność i zgodność z zasadami higieny) znajduje się w niej również pralka,
- łazienki damskiej z toaletą, prysznicem, umywalką (umożliwiającymi korzystanie z nich w sposób zapewniający intymność i zgodność z zasadami higieny),
- toalety dla chłopców z umywalką,
- toalety dla wychowawców.

Ustalono ponadto, że na parterze budynku znajduje się świetlica stanowiąca miejsce spotkań i wypoczynku, wyposażona w sofę, stół z krzesłami, fotele, szafy i komody oraz pokój pedagoga. Stwierdzono, iż wszyscy wychowankowie (w tym przebywający na co dzień w placówkach, o których mowa w art. 95 ust. 3a ustawy wrispz, wykazani w wyciągu z ewidencji wychowanków), mają swoje łóżka, oraz przestrzeń do użytkowania, miejsce do przechowywania odzieży i miejsce do nauki. Pomieszczenia są właściwie oświetlone, a ich powierzchnia zapewnia swobodne korzystanie z wyposażenia.

7. Uwagi i wnioski

Ustalono, iż indywidualna dokumentacja każdego dziecka prowadzona jest w sposób przejrzysty i czytelny przez wychowawcę kierującego jego procesem wychowawczym. Zawarte w niej informacje na temat prowadzonej pracy opiekuńczo-wychowawczej wskazują, że Placówka realizowała działania opiekuńczo-wychowawcze, które odpowiadały problemom zidentyfikowanym w opiniach, diagnozach psychofizycznych dzieci i opracowanym planom pomocy dzieciom. Dokumentacja czworga wychowanków, którą poddano analizie, pozwala stwierdzić, że wychowawcy, kierujący ich procesem opiekuńczo-wychowawczym, podejmowali działania mające na celu realizację planów pomocy dzieciom.

8. Zalecenia pokontrolne

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością, za powstanie której w okresie do 31 października 2024 r. odpowiadała pani Wioletta Bieszk, a od 1 listopada 2024 r. obecny Dyrektor w oparciu o art. 197d ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wnoszę o podjęcie przez Dyrektora stosownych działań, mających na celu ich wyeliminowanie oraz realizację następujących zaleceń:

- 1. Realizować obowiązek wynikający z art. 100 ust. 1 ustawy wrispz tj. plan pomocy dziecku sporządzać i realizować przez wychowawcę we współpracy z asystentem rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny – we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną.**
- 2. Wdrożyć informacje i pouczenia przekazane w formie instruktażu w bieżącą pracę Jednostki.**

Kontrolowanej Jednostce przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego i/lub zawartych w nim zaleceń pokontrolnych na zasadach określonych w art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego wraz z zaleceniami. W przypadku niezgłoszenia zastrzeżeń, proszę o poinformowanie Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia.

Z uwagi na fakt, iż za stwierdzoną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi również poprzedni Dyrektor, zgodnie z § 15 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. 2015 poz. 1477), kopię wystąpienia przekazuje się również pani Wioletcie Bieszk, celem umożliwienia odniesienia się

w terminie 7 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego do stwierdzonych nieprawidłowości.

Podstawa prawna:

- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477),
- art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Z up. WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Piotr Duda

ZASTĘPCA DYREKTORA

Wydziału Polityki Społecznej

Wioletta Sinkiewicz - główny specjalista

Iwona Gnidzińska - główny specjalista